

um, atque cum his etiam *Eliphaz*, *Heliuth* &c. amicos *Jobi* citatos in margine, quos in textu *Viros sapientes* adpellat. Atque, ut tractationis ejus specimen dem, en initium. *De Deo. In scriptura sacra Deus aliquando nuncupatiue aliquando uero essentialiter dicitur. Nuncupatiue enim ponitur. sicut ad moysen dicitur. Ecce constitui te Deum pharaonis. Et sicut idem moyses ait. Si quis hoc uel illud fecerit applica illum ad deos. uidelicet ad sacerdotes. Qui rursus dicit. Diis non detrahes. id est sacerdotibus. Et sicut psalmista ait. Deus stetit in synagoga deorum. in medio autem deos discernit. Essentialiter autem deus dicitur. sicut ipse ad moysen dicit. Ego sum deus patris tui &c.* Abrumpitur uero in Articulo de usu biblico uocis *Soror* his uerbis: quia iugo seruitutis egressa archanorum meorum facta es conscia — —.

CXIII.

R. 555 Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 117. 4. currente calamo exaratus et minio distinctus *Glossarium* est, sive *Expositio* omnium *Vocum* difficiliorum *S. Scripturae* simul et *Prologorum Hieronymi*, ad quam hic ingressus: *De singulis libris bybliothece aliquas dictiones proferre libet in medium, ut quandoque de accentu diiudicemus, quandoque de significatione. De propriis autem nominibus raro mentionem faciemus, quia ipsa certam doctrinam fugiunt.*

Adde: et quia eorum interpretatio paene omnibus Codicibus biblicis adscripta reperiatur. Specimen *Glossatoris* habe: *Prologus super genesin. Prologus prefatio quasi prelocutio. Prohemium initium dicendi. Prefagium prescientia. Prefagus prescius. Penthateucus theucos volumen. Inde pentateucus quasi quinque librorum volumen &c.* Singulis fere *Libris* decursis additur *Epilogus* instar *Spicilegii*, unde conjicio, duorum *Glossatorum* labores hic conjunctos fuisse, quorum tamen neuter alteri doctrinam inuideat. Post *L. I. Machab.* recensetur fol. 51. *Psalterium* praevia hac *Rubrica: Incipit translatio psalterij secundum beatum yeronimum raris uocabulis interpositum modicum discrepans a nostra translatione que vulgaris dicitur. Omnium enim librorum translationem sancti ieronimi recipimus nisi hanc. tum quia modicum differunt. tum propter quasdam inconuenientias consensus. ut ibi: Tecum principium. et ibi: Supra dorsum meum. Priore namque loco *Pf. CIX. Hieronymi* Versio habet: *Populi tui spontanei*, altero *Pf. CXXVIII. Super cervicem meam arabant* &c. utrumque propius ad *Textum* hebr. Quod ordinem *Librorum* ceterorum adtinet, *Jacobi Epistola* post *Apocalysin* trajecta est, et illam *Liber II. Machab.* cum nova *Glossa Prologi Hieronymi. Frater Ambrosius* &c. sequitur. His adjungitur *bonum Notabile in libros prophetarum et in libros regum et postea sequitur linea uel registrum pro-**

prophetarum, videlicet Chronotaxis Prophetarum, et Regum *Juda et Israel*, quod vero *Linea* dicitur, *Lectionarium* est non modo Prophetarum, sed etiam Evangeliorum et Epistolarum Officii facri de Tempore per annum, notatis simul Evangelistarum concordantiis.

Thecam anticam Codicis interne vestit Membrana continens Instrumentum a Notario *Nicolao nato Job. Ermoldi clerico Bremensi* confectum *vordis 1338.* quo testatur, *Henricum dictum Swachusen rectorem capelle pallacij Archiep. Bremens. opidi Staden.* coram se et testibus *frederico odilie Buccen Clerico dicto de domo Sancti Ansharii et Willelmo de Essen* recitasse Literas datas *1335.* *Buxtehude a Jobanne rectore ecclesie in Osta* ejusd. Dioec. coram testibus *Job. de Bileuelde thesaurario Hamburg. Bertoldo de Cesterulete Milite ac bermanno capellano ibidem,* quibus negat suas esse alias Literas, quarum occasione *Jobannes de Hoya presbiter Bremens. Ericum Electum Hildensem. et Prepositum Hamburgensem cum nonnullis alijs Honorabilibus viris excommunicatum fecit in nonnullis Ecclesijs publice nunciari.* Atque hoc quidem Instrumentum integrum est; at quod thecam posticam vestit, multum mutilatum. Patet agi de Appellatione Proconsulum et Consulum *Hamburgensium* ad Sedem Apostolicam contra Interdictum *Erici Praepositi et Capituli ejusdem Civitatis. Anni,* qui exprimuntur,

sunt *1336.* et *38.* Notarii vero nomen *Hinricus dictus vincke Raccuburgen. Dyoc.*

CXIV.

Codex chartaceus lat. Sec. XV. R. 2093
Folior. 176. f. primum lineis longis, dein per duas columnas exaratus, rubroque distinctus inscribitur I. *Distinctiones magistri alani.* Mirum, quam diversis Titulis Opus istud *ἀνευδοτοῦ* per Codices feratur; legas enim *Summam Quot Modis, Oculum S. Scripturae, Compendium utriusque Testamenti, Oraculum S. Scripturae, Tractatum de diversis Vocabulorum Significationibus.* Ita jure suo sibi videbantur agere Librarii, quando Autores lucubrationes suas propriis designare nominibus neglexissent. De *Alano* saepius dixi, extatque Dissertatio peculiaris *Oudini T. II. col. 1388.* Praesentis Operis Dicitio ad *Hermengaldum dei gratia S. Egidij Abbatem,* quae incipit: *Cum mundus diuersis olim prudentum floreret uirtutibus &c. frivolis argutiis scatet.* Paullo maturior Prologus, in quo propositum sibi esse dicit: *theologicorum verborum significationes distinguere, metaphorarum rationes assignare, occultas troporum positiones in lucem reducere, ut liberior ad Sacram paginam pandatur introitus.* Id quod deinceps ordine Alphabeti exequitur incipiendo ab *Anima, Animale, Animal, Aqua, Abissus &c.* et in *Zyma, Zyzania, Zona, Zelare* terminando. Qua methodo Antiquiores plures inde
ab